

1. Punkt wyjścia

Uprawianie historii filozofii wymaga uwzględnienia stanu badań. Całkowita niezależność to pozór lub przejaw ignorancji, gdyż nawet najbardziej oryginalne czy wręcz pionierskie interpretacje wypracowuje się w krytycznym odniesieniu do zastanych paradygmatów i wspiera wyselekcjonowanymi dokonaniem innych. Podążamy zastanym lub tworzącym się nurtem interpretacyjnym, który uznajemy za heurystycznie wartościowy lub filozoficznie płodny, zarówno wtedy, gdy hołdujemy przekonaniu, że warte zbadania jest to, co słabo zbadane, jak i wtedy, gdy rozpatrujemy znane zagadnienia z nowej perspektywy. Nierzadko wybór pada na dany nurt dlatego, że kształtują go powszechnie cytowane autorytety. Co się z tym wiąże, badania dawnej myśli zakładają selekcję dostępnego materiału, zarówno opracowań, takich jak monografie, artykuły i komentarze, jak i literatury źródłowej, edycji i tłumaczeń. Jest to wymuszone przez objętość literatury dotyczącej danego zagadnienia, gdy jej skala przekracza możliwości opracowania przez pojedynczą osobę, a także wynika z indywidualnego profilu i zainteresowań badawczych. Konieczność wyboru rodzi pytanie o to, według jakiego klucza go dokonywać. Jakie są współczesne kryteria takich selekcji? Czym charakteryzują się współczesne nurty interpretacyjne? Czy jesteśmy świadkami tworzenia się nowych paradygmatów interpretowania filozofii przednowożytnej? Wreszcie, czy współcześnie odnajdujemy nowe perspektywy na dawne paradygmaty uprawiania filozofii?

2. Cel

XII Zjazd Filozoficzny tworzy okazję do wspólnej refleksji nad współczesnymi paradygmatami w badaniach filozofii starożytnej, średniowiecznej i bizantyjskiej. W centrum dyskusji staną pytania o to, jak i w jakim celu uprawiamy swoją dziedzinę i co jest charakterystycznego dla naszej optyki badawczej. Jest to zachęta do podjęcia się poszukiwania odpowiedzi w kontekście własnych, konkretnych zainteresowań badawczych. W szczególności zwrócimy uwagę m.in. na następujące zagadnienia:

- Jakie tematy i ich aspekty są dziś najczęściej podejmowane w literaturze przedmiotu i czym spowodowana jest ich popularność?
- Jakie pojawiły się nowe problemy badawcze, rzadko spotykane lub w ogóle nieobecne w literaturze przedmiotu w XX wieku?
- Jakie odpowiedzi zadowalające w XX wieku stały się obecnie otwartymi pytaniami?
- Jakie motywacje towarzyszą dzisiejszym badaczom historii filozofii i jak wpływają one na wybór metody?
- Czy w historii filozofii są tematy i metody przestarzałe?
- Czy zmieniła się metoda tłumaczenia i egzegezy tekstów źródłowych?
- Jakie metody edycji krytycznych są obecnie preferowane?
- Jakie kierunki badawcze my osobiście preferujemy i dlaczego?
- Z jakimi autorami współmyślimy lub polemizujemy w naszej własnej pracy badawczej i co w ich podejściu jest wspólnego?